

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ
Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто пост. шаян. 143.322.
Адреса для телеграм:
„Діло“ Львів.
Головний Редактор прий-
має від 11—12 год. перед-
полуднем.
Рукописи не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5-00 зок.
Чвертьрічно 15-00 „
Піврічно 30-00 „
Річно 60-00 „
ЗА ГРАНИЦЮ: в Америці і Канаді,
Франції, Голландії, Бельгії 20 фр. фр.
Італії 7-80 зок., Німеччині 7-50 зок.,
Швейцарії 5 шв. фр., Чехослова-
ччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Бос-
ній 7-50 зок., Австрії 7-50 зок.,
Зимі адреси 1 зок.

Телеф. Редакції: 29-41.
Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

Ренти для українських військових інвалідів.

На днях повиниться розпорядок міністра
скарбу та суспільної опіки, що, управління
справу рент для інвалідів українців, які від
1. листопада 1918. до 1. червня 1919. боролися
в Українській Галицькій Армії. Українські ін-
валіди, які в тих часах у боях потерпіли на-
зорові, можуть тепер старатися, щоб їм
призначили інвалідську ренту. Інтересовані ма-

ють зголошувати свої домагання в однорічно-
му річниці від дати оголошення повищого
розпорядку. Зголошень, внесених після одно-
го року, не братимуть під увагу. До полагоди-
тих полань у першій інстанції пошановані ска-
рбові палати, а в другій та останній міністерство
скарбу.

Два національні свята в Німеччині.

БЕРЛІН, 25. 2. ПАТ. Уся Німеччина була
вчорні під знаком двох національних свят, себто
одного в честь померлих у війні та запри-
саяння політичних керівників нац. соц.
партії.

Заприсяження відбулося в Берліні в інших
містах Німеччини, де спалили скр. на-
цистських керівників. Число запри-
саяних перевищує мільон осіб. Головною ваговою
вважалася свята в Мюнхені, де мін. Гес, як за-
ступник Гітлера підкреслював вагу присяги, скла-
даної Гітлером. На закінчення промови Гес віс-
тупав слів присяги: „Присягаю непомалу вір-
ності Адольфові Гітлерові, присягаю йому та

випахненню ним провідникам безоглядну слух-
нявість“.

Друге свято, себто вшанування пам'яті по-
мерлих на війні, відбулося в селі Кродевіц
Оперн в Берліні. У святі тому взяв участь пре-
зидент Гінденбург і канц. Гітлер. Промовляв міністр
райхсверн гн. Бальбоберг. Він зазначив, що весь
німецький народ без огляду та приналежності до ви-
ся, яке йому належало, мільйонів в відпові-
дальності за вибух світової війни. При річниці
святи канцлер Гітлер підняв оклик: „Воїни,
мужички та дітки, наш вічний німецький народ
і його пожиття із часів великої війни ген. фельд-
маршал Гінденбург хай живе“.

Демонстрації 50.000 безробітних.

Демонстрації безробітних у Гайдпарку в
Лондоні відбулися мин. неділі спокійно. Око-
ло 3 год. стали звідусіль напливати маси без-
робітних. Попереду кожного походу йшло
середовище полісменів на конях. Опісля йшла ор-
ганізація „Лейбор-демонстрації“ з прапорами та
трикопирками, співаючи революційні пісні.
Кожний похід закінчав також відділ кінних по-
лісменів. Усі ті походи розташувалися на ве-
ликій поземі в Гайдпарку біля 8 трибун, з яких
промовляли бесідники.

В промовах зазначували утворення одно-

ставного фронту боротьби між незалежною
Лейбур Парті та комуністами. Провідник ан-
глійських комуністів Геннігтон заповів, що ко-
ли проект про безробіття, над яким радник
парламенту, увійде в життя, то злучені органі-
зації, які творять фронт боротьби, проголо-
сять страйк або заперестують проти того за-
кону.

Замітне, що всі промови були дуже гострі
та не перебарали в висловах проти прем. Мак-
дональда. В демонстраціях узяло участь око-
ло 50.000 осіб, мужчин і жінок.

Черепашиною ходою.

ПАРИЖ, 25. 2. ПАТ. Після затвердження
палатою депутатів складу комісії в справі
афери Ставіського та в справі парнокопних подій
з 6. лютого п. р., комісії приступили до ви-
бору премії. Председником комісії для справи
Ставіського обрано соціального радника Гер-
манда, а председником комісії, яка має розгляду-
вати з 6. лютого, обрано члена республікан-
ської лівої Бонвеля.

Щоб навіть води не пив.

ПАРИЖ, ПАТ. Ся суддя в Байоші Д'Іге,
який веде справу Ставіського, дістав ост. днями
біла пересторога, м. ін., щоб навіть склянки
води не пив поза домом.

Проти кого вестимуть слідство.

ПАРИЖ, ПАТ. У зв'язку зі заповідженням
слідства проти кількох нових осіб, змішаних
афери Ставіського „Ле Жур“ повідомляє, що
ця справа зв'язана із зізнаннями, які даючись
наступно обитий рад. Пренс перед адміністра-
цією слідчої комісії. Часомис догадуєть-

ся, що слідство поведено би проти буши, мі-
ністрів Далімієра, Ренольта, Рейнольда та про-
ти прокуратора республіки Пресара.

Вбивство в афері Ставіського.

ПАРИЖ, 25. 2. ПАТ. Слідство в справі вби-
ства судді Пренса не дало досі позитивного ви-
суду. Спеціально делегований до Діжон комісар
поліції повернувся до Парижа і привіз закріпав-
лений складаний ніж, згодом він знаряд злочин-
ку. Лікарі, які оглядали трупа, не погоджувалися
у своїх поглядах. Одні з них не виключають оз-
могутства. Проти цього згоду виступають при-
ятелі і родина вбивця, які кажуть, що Пренс
са вбили у зв'язку зі саудством у справі Ста-
віського.

Радник апеляційного суду Ле Маршанду,
товариш судді Пренса, в інтерв'ю з „Журналом“
заявив, що зізнання, які Пренс мав зложити в
справі Ставіського, є відомі щодо змісту. Пере-
слухання Пренса мало зволитися до відчитання
і повторення зізнань, які він зробив перед кіль-
кома днями.

Дипломати на поїздках.

Англійський міністр Іден, відбувши полі-
тичні конференції в Берліні, приїхав 24. п. м. до
Риму. На завітрі пошталити його вищі урядові міні-
стерства закордонних справ і члени англій-
ської амбасад.

До Відня приїхав у суботу в поворотній до-
розі з Булагенту італійський міністр Сувіч. Ав-
стрійський канцлер Дольфус відвідав його в іта-
лійському посольстві і відбув довшу конферен-
цію. Сувіч поінформував його про свої будаєні-
тельські розмови, зазначаючи, що італійський
план не має на меті митної унії, тільки торго-
варську співпрацю між Угорщиною, Австрією
та Італією. Вечором Сувіч піїхав до Риму.

НЕ ЗАБУДЬТЕ ПРИГАДАТИ СЕБЕ КУПУЮЧИМ
ПРЕДМІТІМ.

ХОЧУТЬ ПОВАЛИТИ ДУМЕРГА.

ПАРИЖ, ПАТ. „Ля Ліберте“ твердить, що
молоді радикали приготувляють гострий ви-
ступ на конгресі радикалів у Клермон-Феран.
Хочуть присилувати радикальних міністрів під
проводом Еріота виступити з уряду нац. ех-
ности. Колиб це вдалося, Думергіс уряд роз-
бився би. Часомис догадується, що на конгресі
побідить думка більшості, яка уповажилася
рад. міністрів брати участь у Думерговому у-
ряді.

САМОСУД У ПАРИЖІ.

ПАРИЖ, ПАТ. Нічю страйкуючі шофери
виконали самосуд над шофером, який почав
працю. Страйкарі так тяжко побили його, що
мусіли його відвезти до шпиталю. Або лжи-
нули в ріку Сену.

ШЛЯХ ЧЕРЕЗ ПОЛЬЩУ ВИГІДНІШИЙ.

Московський кореспондент „Фос. Шт.“
обговорює гостину мін. Бека в Москві. Досі
всюди переговори між СРСР і Німеччиною від-
бувалися за посередництва Литви. Тепер нема
перешкоди, щоб такі переговори відбувалися
вишнішим шляхом, а саме через Польщу.

ГАБІХТА УСУНУТЬ.

ПАРИЖ, ПАТ. Авазіс кореспондент пові-
домляє, що у зв'язку зі з'явою трьох великих
держав становище інспектора нац. соц. партії
в Австрії захитане. Та булоб передчасно дума-
ти, що нац. соц. партія аречеться діяльності в
Австрії. Радше усунуть зі становища інсп. Га-
біхта, щоб не викликати міжнародних непо-
розумінь і не дразнити Італії. Становище ін-
спектора австрійської нац. соц. партії в Німеч-
чині віддали би австрійцеві з роду.

ЗГИНУЛО 6 ЛЕТУНІВ.

По дорозі з з Ньюорку до Вашингтону
військовий пілота, що вперше обслуговував
поштовою комунікацію, впав у море біля Рока-
вей Пойнт і втонув. Двох його товаришів ура-
тували. Так число військових пілотів, що зги-
нули підчас служби в поштової комунікації,
зросло до 6-ти. Крім того 3 летуни були тяжко
ранені, а 7 літаків було знищених. Уряд затриво-
жений тим і розглядає справу, чи не віддати
би знову поштовою обслуговуванням приватним летун-
ським підприємствам.

САМОГУБСТВО ЖІНКИ ІНЖ. ВАЙСЛЯ.

Інж. Вайсля, як директор пожежної сторо-
жі в Фльорісдорфі озброїв був членів сто-
рожі та пішов наступом проти урядового віс-
ська. На основі присуду нагадого суду Вайсля
покарали смертю. Перед смертю сказав жінці,
щоб виховала дитину в соціалістичному ду-
сі. Дитині тепер 4 місяці. Тепер жінка з жалю
за чоловіком покінчила самогубством. Дити-
ну візьме на виховання багата родина одного
з членів буши, соціалістичної партії в Австрії.

СОЦІАЛІСТИЧНІ ДЕЛЕГАТИ ІДУТЬ ДО ВІДНЯ.

Французький депутатський Жан Льонге, за-
ступник председника комісії закорд. справ пале-
ти, вибирається до Відня з членом англійської
палати громад Дамптоном. Зачувати, що й бель-
гійський посол Брукер іще в одній соц. послом
їде до Відня. Льонге їде до Відня за згодою фр.
уряду. Він мав парад з міністром закордонних
справ Гатту в австрійській столиці.

ПОЛЬСЬКО-НІМЕЦЬКИЙ ПАКТ НЕАГРЕСІЇ.

ВАРШАВА, 25. 2. ПАТ. В суботу відбулася
вміна ратифікаційних документів польсько-
німецької декларації з 26. січня п. р. З польської
сторони докладав вміни міністр закорд. справ
Бек, а з німецької посол німецький у Варшаві фон
Мольке. Настіхом вміни ратифікаційних до-
кументів умова входить в життя з днем 24. п. м.

ЗМІНИ В АНГЛІЙСЬКОМУ КАБІНЕТІ?

ЛОНДОН, ПАТ. Повинилися вістки про мож-
ливі зміни в англійському кабінеті. І так заме-
рний міністр закордонних справ Саймон став
би міністром внутрішніх справ, а прем'єр Мак-
дональд узяв би для себе теж закордонних справ.
До поміччії мав би, як і тепер Саймон, мін. Іден.
Тепершній міністр внутрішніх справ Гілліат
ста би міністром мін.

Після спільної заяви 3-ох великодержав.

суті не багато більше ніж колишні рішення уряду Шобера на користь аншлюсу. Уряд Гітлера не має, розуміється, ані наміру ані змоги при даних обставинах перевести в той чи інший спосіб прилучення Австрії до Німеччини. Але це ні трохи не перешкоджає тому, що Австрія може перетворитися у малий Балкан в самій серці Європи, стати відкритою раною, якою буде кривавитись безупинно ціла Європа.

В часі світової кризи нема, очевидно, найменшої змоги зробити з Австрії щось подібне до Швейцарії, а навіть заповнити їй країні господарські умовини, ніж ті, в яких перебуває Німеччина. Але й прилучення Австрії до Німеччини зовсім не зменшило би кризи, а якій перебуває Німеччина разом з цілим світом. Таким робом питання аншлюсу не є покищо господарським спасенням ні для Німеччини ні для Австрії. Воно гостро актуальне лише через господарську й політичну кризу в самій Європі.

Нема по правді політичних питань, яких не можна булоб розв'язати, маючи добру волю. Доказом цього може служити питання данцізьського коридору, яке на довгий час перестало бути актуальне через німецько-польське порозуміння. Адже нема сумніву, що німецько-польські суперечки, які підчас 10-ти останніх літ були найбільшою загрозою для європейського миру, відійшли на бік, щоб дати місце поважнішим і пильнішим справам.

Отже треба лише пошукати, щоб знайти справи поважніші і цильніші ніж справа ан-шлюсу, який зрештою не рятує ні Німеччини, ні Австрії, ні Європи.

Після митної ревізії. — Дальша розмова. — Розстання.

Кваліфікований робітник із Харкова попав після відбуті ревізії у стан рефлексії. Ділився ним голосно з нами.

— Ось, знаєте, минулого року — казав він поважно — мій „мальчик“ забавжав їхати до Чех. Виробив собі сам паспорт і заявив мені, що поїде. Мав 12 років. Я вагався його пустати. Але вінці рішився і представте собі, що він поїхав сам із Харкова аж до Чехословаччини, в околицю Пардубиці. Віз він зі собою деякі дарунки для родини. На границі, по чеському боці, вочали його розшукувати, звідки він їде, куди й за чим. „Мальчик“ відповідав. Питали його про голод в Україні. Він заперечив. Казав, що там ніякого голоду нема. Питали, до якої школи він ходить. Казав, що до української. Тоді йому сказали: „Ех, з тобою не буде ні чех, ні українці!“ А він, представте собі, відповів: „Але зате напевно буде комуїст“. Така розумна і відважна відповідь дитини так їх озлобила, що вони забили в „мальчика“ все, що він мав і так його

НАЙКРАЩІ ВОВНЯНІ МАТЕРІАЛИ
на шкільні мундтури, костюми, мужеські збрания
та всякі товни
З МАГАЗИНУ НОВИН „ТЕКСТИЛЬ” — С. Залеська
вул. Галицька ч. 18.

Відповідь "Німечької Дипломатичної Ко-
респонденції" на демарш трьох держав
сказує: "Вдоволення Німеччини в тому, що
держави відстоюють незалежність Австрії. Ні-
меччина не бачить жодної перешкоди для Німеч-
чини не більш пекуча ніж справа кордону, та-
кож що Німеччина при деяких умовах могла б
згодом з іншими державами гарантувати ста-
більність Австрії так само добре, як і відсто-
ювати на десять літ уживати зброю силу і
вирівнювання порохуників з Польщею.
Це могло б статися з Австрією."

Це могло б статися справді лише при деяких умовах. Не треба забувати, що Німеччина має тепер вже лише два шляхи для можливого розвитку своїх продукційних сил — і південь через Австрію на Балкан, та на захід через Польщу на землі нації поневоленої та безмірно визискуваних Московщиною. Прогати і провадити без сумніву при теперішніх обставинах до можливого збройного конфлікту Німеччини з Італією та Францією; зрозуміло, що шлях відкриває необмежені можливості і провадити до співробітництва з іншими великими державами, які можуть знайти вихід зі світової кризи також лише в цім напрямі.

Міжнародне значіння недавніх подій в Україні полягає передовсім у тій, що вони ставляючи цілу Європу показали великим зjawам, якою неспівною є сучасна політична ситуація в Європі та якою пильною є потреба знайти негайно вихід з тої ситуації.

М. Давыдов

ЛЕВ ЯСИНЧУК.

СТ. ЛЮИС.

Місто підноситься від берега ріки Міссісіпі. Відти цікавий вид на лінію тмородерія, подібно, як у Нью Йорку в Шікаго. Великі, деякі величаві будівлі, як новий суд з пам'ятником генерала Гредта, телефонічний будинок, почта, університет, театр Фокса і багато готелів — стоять при американських „Евенті“, що починаються від надбережжя ріки.

В цьому місті вже не так легко орієнтуватися, як в інших. Хоча вулиці рівні, але в деяких частинах міста йдуть у всяких напрямках. Ці вулиці позазначені не лише числами, але всякими іменами (стейті, міст і визначних американців). Завдяки пильності нашого земляка з Ліші к. Дрогобича, д-ра Михайла Казима, о. прот. Павла Корсуновського в такий мого одностельцянина, Павла Павличковського, якого я беза не здолюю, мені пощастило зацікавитися з містом зовсім докладно.

Немов на закінченні міста величезський
форест-парк, що займає 1.300 акрів землі, як
звичайно американський парк — гарні трави-
ни, мало дерев, глибокі дороги для авт. Ревби на
остатньому рубинчику парку стоїть довгий буди-
нок, присвячений пам'яті Джексона.

Властивіє пам'ятини цього президента
залишилися посереді будинку, який у тому місці
ні не має стін. У музею мало пам'яток, а все най-

менше тих, яких тут мало би бути найбільше — індіанських. Зате багатий музеєм Ліндберга з його трофеями та зі збіркою всього, що торкається його геройського перелету зі С. Дієго до Парижа. Недалеко відти таки дотикає парку — університет Вашингтона.

В іншій частині парку симпатична будівля музею мистецтва на піднесеній терасі. Зміг примішених творів мистецтва тільки кілька з них не дозволяє байдужно перейти попри себе. Це два образи Юлія Дюпре „Сінокоші“ в „Зблукана королева“, Яніма Соролля „Арештантка“, Людіжі Люір „Кінець осели“, Карла Ваймара „Індійський полон“ і вже не багато більше. На особливу увагу заслуговує збірка японської, корейської, індійської, перської та африканської: кераміки, текстильних і металевих виробів тих народів. Перед музеєм величавий пам'ятник св. Людіва (на коні, з піднесеним хрестом у руці), дарований містові ставом Людіва з нагоди світової вистави в ст. Люіс (1904). З тераси цього музею гарний вид на решту парку, що йде вниз, якби в яр і на місто, що розложилось цілком на другому березі заглибини.

Найкше при купі з цим парком тягнеться звінний город, один з найкращих у світі, з особливо великою збіркою різного живого гада, маючись не такою, як у Нью-Йорку. Всякої краси гадина лежить лівною на піску, в травах, гриються на сонці чи сплять на деревах, а всі такі грубі й великі, як кула корабельних линв. Щастя, що те все у Бельтєвських скляних шафах. Морські потвори й різного роду медведі хлюпаються в холодині воді, а рибки чотирьохвіхолопних змінь своїм худим життям оживляють. Наш бузок якого й дини тут бачити, стоячи на одній

нозі й дивився на наш новий блискучий ігра-
бель, а може пізнавав земляка. Малий жин-
зовсім гарні світлиці, певно гарніші, як у нас
безробітний. Мали горилі (такі ріді: з вели-
кого поскакували, орангутани забавлялися, і ви-
панси заділилися на обід і на... бокс. Нарешті
зовсім добре боксерів, а билися так сильно,
не помагали їм рукавиці. Від часу до часу ма-
ло неприємне одне до друге. „Вів“ убрался
мужеськи, „вона“ по жіночому з класом
включно. Їли обов'язково при столі ложками, видел-
ком і ножа, хоч дуже радо помагали собі
то пальцями, але цілою рукою, коли хотіли
відвернутися. Накінець попили молоком з шлі-
ки. А коли „вів“ висуїв папіроску, сіла на фо-
теп'ян і почав грати. „Вона“ — очевидно — не
видержала; встала попіл боти і очистила їм
нець — таки на фортеп'яні. Віттак обміняв
„вона“ грала, а „вів“ танцював. На звук хури
горилі й орангутани поховалися по кутках до
мешкання.

Недалеко від парку „Олея Ер Істат“ під голім небом з велитенськими кулками, ріжкородінними причанталами та шугуні освітленим. Місця для публіки зовсім такі на стаціоні.

Місурський ботанічний город знаходиться в Злуч. Державах, а коло нього великий парк "Тавер Гров". Тут помітна „арена", позначена кругла будівля, вадити на виставу. Арена на рівнині і має дві високі свідні вежі, що служать для світлової реклами. В часі світлової вистави тут відбувалися всякого роду думантя. Тут знаходився великий театр.

Далі оспівував сентиментально про те, якто в капіталістичному світі все треба журитись за завтрашній день. А там, представте собі, я очолюю свій за свою долю і за долю жінок і за долю дитини. Мене не стане — то моїм відними щиро заступитися державі".

Слухав я цього і в душі сміявся, але не треба йому було відбирати цієї жалюїтної віри. Такасо не бачив я виходити з ним у потрібну розмову на тему того, від чого Харків перетворився в прихідом тули Пустини. Я вже був звиклий тією розмовою. Старався не говорити. Але люті він став гонимий. Я вожж поставив до нього ще один запит, а саме:

— Чи у вас за заводі після смерті Скрипника були які арештування?

— Німає!

— А чи ви знаєте щонебудь про арешти серед українців у Харкові і чували щонебудь про арешти українців на північ, на Сибір і на примусові роботи?

— Знаю, що в Харкові арештували кількох контрреволюціонерів, які омотали були Скрипника, але про ніякі висилки на примусові роботи, на північ чи на Сибір я не чув і цього там напевно нема.

— А чи знаєте про катастрофу летунів, що злетіли у стратосфері? — питався він мене.

— Знаю — кажу — бачив арештою одне катастрофи у „Правді“, яку ви мені дали.

Тепер почав він мене винуватити про відносини в Польщі і взагалі у світі. Його цікавив мій погляд на теперішню світову господарську кризу. Мене він авторитетно заперечував, що єдиним рішенням для світу від тієї кризи є совіський устрій. Значи, що я українськ, заявив протекціонально, що він чував про нашу національну боротьбу в Польщі. При тому був ласкавий висловити погляд, що ми нічого не досягнемо, коли будемо вести боротьбу виключно тільки під національним кутом. Треба базу боротьби поширити і на соціальну діяльність, а тоді здобутки будуть певні та неминучі.

Всі ті його розумування адивували дуже нашу товаришчу. Вола прислухувалась цьому всьому з таким напруженням зацікавленням і не скривала свого здивування. Їй пригатались, здалося, алявистичні, типові комуністичні агітаційні розмови з місцевими комуністами. Переді мною і певно перед багатьма з них в усіх своїх спомалюваннях „велич“ класичний тип комуністичного агітатора, що подзав себе тут за беззастівного. Тепер стало мені ясно, що всі ті продукти більшовицьких „гаравдів“, які були в його виступах, ніяк напевно дістав у виді комуністичної вирази на дорогу в пропагандистських цілях.

Наша спільна дорога приховує вінець. Ми обмикались до Богумина. Я лишався в тому самому вагоні, а мої товариші дороги мусіли пересісти. Чех їхав на лівець, а приєднав знайома їхала на полудне. Ми розпрощались і пожелали собі всього найкращого.

Я лишався сам один у переділ і почав думати над тим, що чув і про що ловився. Тривало це не довго, бо вдома робила своє Я зачинувся і старався задрімати.

Вас. Мудрий.

3 організаційного руху.

НАРАДА УНДО В ГОРОДЕНЦІ.

Довірочна нарада УНДО відбулася дня 9. лютого ц. р. в Городенці, на яку, не зважаючи на сильну завірюху, явилось около 200 представників з поодиноких громад повіту. Наряду відрива д-р Комаринський. До президії покликані на предс. о. Пісецького, на заст. п. Василя Глуханюка, сел. з Тишківців, на секретаря м-ра Луцького. Після того пос. Чукур змаював політичне положення українського народу на всіх землях, зокрема в Польщі, пояснюючи новий самоврядний закон та виборчий регулямін, що обов'язував на Волині. Ухвалено резолюції, якими зібрані на нараді визнають усе українське громадянство Городенщини станути організованими спільними силами до громадських виборів. Короткою підбадьорюючою промовою закінчив о. Пісецький цю нараду, після чого присутні відспівали національний гимн.

НАРАДА УНДО В ЯМНИЦІ.

Довірочна нарада УНДО в Ямниці (Станиславівська) відбулася дня 12. лютого ц. р. Наряду відрива д-р Ю. Олесницький, адвокат зі Станиславова. Після того пос. Чукур пояснив новий самоуправний закон та візав присутніх стати одною лавою до гром виборів. Ухвалено резолюцію, якою зібрані громадяни Ямниці визнають усе українське громадянство Станиславівщини взяти повсюдно участь у виборах до громадських рад.

Ширіть наш часопис!

Якщо Ви вже були на —

Родині

йдіть на

Товарища

Економічний огляд.

Українська хроніка.

ЧУЖІ СЛОВА В ЕКОНОМІЦІ І НАШІ ЧИТАЧІ.

Недавно дістала редакція „Діла“ анонім від одного з читачів з підписом „противник жаргону“. Цей анонім повний святого обурення на „Діло“ за чужі слова, які часто попадають на його сторінки. В доказ того автор присилає вирізок з поміщеної у „Ділі“ промови посла д-ра Загайкевича в соймі, де підкреслює між іншим такі слова як „конфідент“ (до речі: від часу політичних процесів дуже відоме у широких масах), „дегресія“ („ікс“ інтелігентів — мовляв — не вміло авторові пояснити цього слова), тощо. Та найбільше місця невідомий нам автор диста присвячує щотижневою „Ек. Оглядів“, якого — як він пише — „особливо не розуміють“. Стільки ніби то там знаходиться незрозумілих слів.

Не перечимо, що в „Ділі“ трапляється може забагато чужих слів, які можна без порушення думки замінити рідними словами. Причина: спішна праця у щоденнику, яка не дозволяє на надто велику докладність.

Спеціально щодо „Ек. Оглядів“, то — як не-журналіст з професії, що працювати мусить у ритмі друкарської машини, а як людина більше стороння від буденної редакційної праці, — не можу оправдуватись поспіхом. Зате з повною смілістю заявляю, що є чимало економічних понять, на яких означення у цілому світі прийнялись чужі слова і які здебільша нелегко відлати рідним словом, хіба через описання. Причому: під поняттям дефляція розуміємо не тільки тісноту гроша, наслідком чого по думці квантитативної (кількостевої) теорії вартість гроша зростає, але належать теж тули разом низькі ціни та платні, натиск довгів, тощо. Цілий світ засвоїв собі це слово і багато інших, що стали міжнародньою власністю.

Неслушна теж наша заява, шановний критику, немов би то у польських газетах усе було ясно. Я нарочно читаю економічні речі у деяких популярних польських газетах (прим. госп. передовиці „Век-у Нов-ого“) і находжу там бодай не менше чужих слів, ніж їх уживаю в „Ек. Огляді“. Не перечу, що виробити чи краще підшукати свої слова на економічні, зокрема теж торговельні поняття, які віддамо сьогодні чужими словами — це справа не маловажна. Цією справою займається вже учительський збір нашої „Торговельної Школи“ у Львові, до якого і підписаний належить. Стороння поміч очевидна дуже бажана. І коли Ви, шан. критику, найдете підходяще слово, дуже просимо нам про це написати.

В. Несторович.

Польська хроніка.

БОРІТЬБА ЗА АКТИВНІСТЬ ТОРГОВ. БІЛАНСІВ. — ПОЛЬЩА ТА ІНШІ ДЕРЖАВИ.

До війни багаті держави звичайно не дбали за надвишку вивозу товарів над ввозом. Найчастіше їх торг. біланси були пасивні, зате платники були активні, бо вони діставали відсотки від позичених іншим державам грошей, дивіденди від заграничних інвестицій, тощо. Тепер усі дбають за те, щоб якнайбільше продати чужинцям і якнайменше в них купити. Це і причина, чому так страшно впали міжнародні торговельні обороти. Польща заклочила 10. лютого восьмий з черги договір на основі

нової митної тарифи, а саме з Чехословаччиною. Переговори тяглись від кінця 1932 року з великими труднощами. В міжчасі ЧСР, яка у вивозі Польщі стояла колись на 2-ому місці, впала до 5 проц. пайки в цьому вивозі. Тепер нірять у Польщі, що ситуація поправиться. Хоча девальвація чеської корони дає змогу чеським промисловцям сильніше суперничати з польським промислом, але також Польща платитиме дешевші митні ставки при ввозі своїх товарів. Очевидно, що на випадок відповідного перерахування (ревальоризації) тих ставок, Польща готова договорі зрівати.

Нелегко йде полякам із Францією. Цілі місяці вже ведуть обі сторони переговори і досі без успіху. Франція тепер дуже обережна, коли треба признавати якінебудь торговельні привілеї і йде тільки на взаємні уступки, дбаючи за рівновагу торговельного білансу. На днях почала вона митну війну з Англією, після того, коли остання наложила 20 проц. митного додатку на французькі товари.

За деякий час значне Польща переговори з Англією, яких вислід буде мати велике значіння.

ПРОМ.-ТОРГ. ПАЛАТИ СПЕЦІАЛІЗУЮТЬСЯ.

Регіональні обставини довели до певного поділу праці Пром.-Торг. Палат. І так спеціальність львівської є нафтові справи і торговельні сіль.-госп. продуктами, варшавської — металевий промисл, лодзької — бавовняний, белзької — вовняний, краківської — туристика, катовицької — гірництво, сосновецької — гутництво, виленьської — морські обороти.

ДНІСТЕР — ТОРГОВЕЛЬНИМ ШЛЯХОМ НА СХІД.

Польські експортери зацікавились тепер плавбою по Дністрі. Йде про те, щоб виведати в Румунії право перевозити польські товари Дністром і при його гирлі дістати вільну портову смугу. Не користаючи тоді з чужого транзиту, товари з Польщі стали би дешевші, бо перевіз коштував би 30—40 проц. менше. Відповідний був би до того порт у Галичі або Миколаєві, але з уваги на кошовну регуляцію Дністра, треба би покищо вдоволитись плавбою від Заліщик.

ВВІЗ ЗОЛОТА І СРІБЛА ДО ПОЛЬЩІ.

В 1933 р. привезла Польща необробленого золота і срібла на яких 95 міль. зол., себто на 52 міль. менше ніж у 1932, а вивезла теж менше на 146.5 міль. Нема вже теж стільки покупців на золоті монети, бо привезла їх Польща в 1933 р. всього за 78 міль. (в 1932 за 138 міль.)

Світова хроніка.

ЯК ВИГЛЯДАЄ ТЕПЕР ЧЕСЬКА КОРОНА?

До девальвації в короні містилось золоту вартості 44.58 міліграмів, тепер усього 37.15 міліграмів. З 1 кг. монетарного золота карбуватимуть 242.26 штук 100-коронових монет, а з 1 кг. чистого золота 269.179 штук таких монет. Зиск з перерахування запасу йде на сплату довгу чеського скарбу в Народнім Банку. Варто заважити, що автор девальваційного проекту д-р К. Енгліш має стати губернатором цього банку.

В. Нич.

ГАЛЯНТЕРІЯ ЖІНОЧА І МУЖЕСЬКА У ВЕЛИКИМ ВИБОРІ — ПО ЦІНАХ ДУЖЕ НИЗЬКИХ. — Поручає Ф-на ЗІГМУНТ ЗАЛЕСКИМ

65/53

Ботінів ч. 4.

17—180

Як іде позичка

Позичка „Рідній Школі“ стає вже дійсністю. Майже всі повітові і судові округи відбули вже районні наради в цій справі. Декуди такі наради назначені на найближчі дні. Чи тому, що на такі наради приходять найсвідоміші громадяни, чи всі народні маси вже так основно зрозуміли велику діяльність „Рідної Школи“, — досить, що всілякі приймають потребу позички „Рідній Школі“ за річ кончева і до всім природну. Доказом цього можуть бути резолюції прийняті на окружній нараді в Отичії, що відбулася 20. лютого ц. р.

1) „Нинішній районна рідношкілська апеляція в Отичії витав записи Голосної Мирації „Рідній Школі“ у справі безпродатової позички „Рідній Школі“ та зобов'язується цю позичку сплатити на святий довг суспільній українського народу. — 2) Передається суспільній позички у всіх громадах Отичіївщини відбуватимуться при допомозі міс-

„Рідній Школі“.

цевих Кружків „Р. Ш.“, читальні та кооперативні, які на місцях узгодять подібну нараду, пояснять громадянам своїх сіл значіння позички „Рідній Школі“ і з місця її позичку переведуть. (Замітте, що на тій самій нараді скинула учасники „Рідній Школі“ ще окремо 10.61 поз.).

Не викидаючи нарад, деякі громадяни поспішили вже із згодженням, а то й готівкою виплатити позичку. Були це по 24. лютого ц. р. виключно: (зі Львова) Концерз „Українська Преса“ згол. 1000, впа. 325; Земельний Банк впа. 1.000; „Зоря“ — Фабрика хемічних виробів згол. 500; проф. Микола Застовецький впа. 100; Орест Радловський згол. 100; Володимир Мригловський згол. 100, впа. 20; Ясінчук Лав згол. 50, впа. 20; Петро Будз згол. 50 впа. 20; Студентський Кружок „Р. Ш.“ ім. Петра Могили впа. 50; Іван Митницький згол. 50, впа. 10. д-р Євн Назарук впа. 25; Катерина Романович згол. 25 впа. 5;

3 друкарні вид. спілки друкарів